

Stokløbningsforsøg 2024

Projektleder
William English
NBR Nordic
Beet Research

Projektleder
**Andrius Hansen
Kemezys**
NBR Nordic
Beet Research

Den dyrkede bederoe er normalt en toårig plante. Første år vokser planten vegetativt, og vi anvender den vegetative roe til udvinding af sukker ved optagning i efteråret. Det efterfølgende år, efter en overvintring, sker den reproduktive vækst med stængeldannelse, blomstring og frøsætning. Vernalisering betegner påvirkning med forholdsvis

lav temperatur, der kombineret med længere dage inducerer stokløbning. Induktion af stokløbning er en kombineret proces mellem sortens nedarvede stokløbningstilbøjelighed samt klimatiske vernaliserings- og langdagsforhold. Hvilke sorter, der har lav tilbøjelighed og som derfor bedst egner sig til tidlig såning, bliver hvert år undersøgt i NBR's stokløbningsforsøg, og arealer ved Borgeby i Sverige er fundet at være meget velegnede til dette.

Risiko for stokløbning har i sæson 2024 været begrænset, fordi relativt høje temperaturer i foråret ikke førte til en intensiv vernalisation. NBR anvender en temperatur model til at beregne vernalisationstimer, som er baseret på antallet af timer med temperaturer mellem 0 og 12 °C i perioden fra såning til 30. juni. Årets vernalisationstimer mellem 1. april og 30. juni lå på omkring 75, hvilket er relativt

Tabel 1. Vernalisationstimer ved forskellige såtidspunkter (2022–2024 frem til 30. juni).

Baseret på vejrdata fra Borgeby

Sådato	Vernalisationstimer		
	2022	2023	2024
27. februar	136	148	154
15. marts	114	138	110
25. marts	92	106	88
30. marts	85	97	77
05. april	70	85	64
15. april	51	66	51

lavt (Tabel 1). Tilsvarende tal for 2022 og 2023 var henholdsvis 84 og 95 timer. Når denne effekt kombineres med den sene såning i mange marker, er dette årsagen til den lave risiko for stokløbning i roemarkerne i år.

Man kunne dog i markerne 2024 observere enkelte planter, der alligevel gik i stok, men denne "baggrund" kan dog ikke direkte kobles til temperaturforholdene i foråret. Mange dyrkere gør en indsats for at til at fjerne stokløbere, og det er vigtigt at gennemgå marken grundigt mindst to gange i løbet af juli og august for at undgå vildroer i marken.

Mange stokløbere i forsøget

Trods en våd begyndelse på foråret lykkedes det forsøgsteamet at etablere stokløbningsforsøget. Såtidspunkterne var som sædvanligt udfordrende tidlige, 29. februar, 8. marts og 19. marts, men etableringen blev overordnet rigtig god, og almindelige udfordringer som skorpe, insekter og vindskader udeblev næsten helt.

Til forskel fra den store del af roemarkerne i praksis, opnåede stokløbnings-

Foto 1. At kvantificere sorters tendens til stokløbning kræver, at antallet af etablerede stokløbere optælles over en længere periode på et stort antal planter. Kilde: Rikard Andersson, 28. august 2024.

forsøget en betydelig mængde vernalisationstimer. Alle tre såtidspunkter nåede mindst niveauet ”medium” i vernalisationsstryk, hvilket svarer til gennemsnitligt mindst 300 stokløbere pr. hektar for de testede sorter i forsøget.

Resultater

Skelby, Gabriela KWS og Selma KWS fastholdt deres position, som de bedst egnede sorter til tidlig såning fra 20. marts. Egelev, Blans og Caprianna KWS er også blandt sorter egnet til tidlig såning. De fleste sorter havner i kategorien ”middel god” (se tabel 2),

hvilket betyder, at de har lavere risiko for stokløbning ved såning efter 26. marts.

Positivt er det også, at ingen af de nye testsorter viser risiko for at ende i den mest følsomme kategori. I den kategori findes kun Cascara KWS og Castello.

Hvad sker der i 2025?

Til kommende sæson planlægges det at undersøge tidlig såning ved hjælp af letvægtsroboten FarmDroid. Et forsøg er allerede anlagt på Ädelholm (Nordic Sugar’s forsøgsgård i Sverige), hvor arealet er gødsket med NPK om efter-

året, og vinterhvede som dækafgrøde er etableret. Roerne planlægges at blive sået 20. marts 2025 næsten uanset vejr og vind. ■

Tabel 2. Sortvalg efter risiko for stokløbning

Kategori	Sort	Forædler
Bedst til tidlig såning	Skelby	SESVdH
	Gabriela KWS	KWS
	Selma KWS	KWS
	Egelev	SESVdH
	Blans	SESVdH
	Caprianna KWS	KWS
Middel god	Nakskov	DLF
	Davinci	DLF
	Fanfare	DLF
	Caspian	DLF
	Øvrige sorter	
Højeste risiko for stokløbning	Cascara KWS	KWS
	Castello	DLF

Anbefalinger til tidlig såning

Før 20. marts	20.-25. marts	26. marts-1. april	Efter 2. april
Vent med såning, høj risiko for stokløbning.	Vælg sorter egnet til tidlig såning.	Vælg sorter med mindst middelgod tolerance for stokløbning.	Alle markedsførte sorter kan anvendes.

BEDRE TRÆKKRAFT ALTID

REDESTEIN TYRES

For mere information kontakt
produktspesialist
Knud Blomgreen +45 2030 3408